

POSUDEK ŠKOLITELE NA BAKALÁŘSKOU PRÁCI KRISTÝNY POLÁŠKOVÉ „ŽÁRLIVOST V PARTNERSKÉM VZTAHU V SOUVISLOSTI S POŘADÍM NAROZENÍ PARTNERŮ“

Fenomén sourozeneckých konstelací, poprvé formulovaný Alfredem Adlerem, představuje v rámci sociální psychologie a psychologie rodiny dle mého názoru jedno z nejzajímavějších témat. Intuitivně by se dalo očekávat, že díky působení jak biologických predispozic, tak i sociálního působení rodičů budou sourozenci sdílet celou řadu podobných osobnostních i postojevých rysů. V některých ohledech se však ukazuje, že jsou si podobnější jedinci z různých rodin podle svého pořadí narození více, než s vlastními sourozenci. Některé studie také naznačují, že tento jev by se mohl promítat i do partnerských vztahů.

Cílem předložené práce bylo analyzovat odbornou literaturu o sourozeneckých konstelacích s důrazem na partnerské vztahy a dále pak empiricky testovat vztah pořadí narození a míry partnerské žárlivosti. Hlavním výsledkem provedeného výzkumu je zjištění nižší žárlivosti u prvorozených jedinců v porovnání s jedináčky a posledně narozenými a to bez ohledu na to, zda se jedná o muže či ženy.

V teoretické části práce se autorka nevěnuje pouze sourozeneckým konstelacím, ale i výzkumu žárlivosti a načrtává též souvislosti s teorií attachmentu. Celkově autorka prokázala schopnost práce s odbornou literaturou. Jako vzor si však vzala některé předchozí psychologicky zaměřené bakalářské práce a českou odborně popularizační literaturu a obojí jí, dle mého názoru, neukazuje tu nejlepší cestu. V některých momentech se tak míchají jednotlivé žánry (např. názory kliniků, normativní doporučení a empirická zjištění) či nejsou jasné výchozí teoretické koncepce citovaných autorů. Přestože většina bakalářských prací vzniká v časové tísní, ne na všech se to nutně odrazí. V tomto případě by se zajisté daly některé části více rozpracovat (např. žárlivost či vztah attachmentu a partnerských vztahů), případně vylepšit reflexe probíraných studií. Hlubší rozbor však přenechávám oponentovi.

Empirická část práce je součástí širšího projektu zaměřeného na různé aspekty partnerského soužití a sexuality. Je třeba zdůraznit, že Kristýna věnovala značné úsilí sběru dat v rámci časově náročných závěrečných interview, v jejichž rámci účastníci vyplňovali i jí využití dotazníky ohledně žárlivosti. Prokázala tak schopnost citlivého přístupu k intimně zaměřeným výpovědím a je si vědoma různých etických aspektů takového typu výzkumu.

Byť se jedná o relativně jednoduchý typ výzkumu, autorka jasně prokázala schopnost samostatné vědecké práce za pomoci kvantitativních metodických nástrojů.

Celkově jsem přesvědčen, že předložená práce Kristýny Poláškové splňuje nároky kladené na bakalářskou práci a na základě výše uvedených připomínek navrhuji hodnocení lepší trojka. Svůj názor jsem však ochoten upravit podle průběhu obhajoby.

V Praze 25-8-2009

Mgr. Jan Havlíček, Ph.D.